

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Czytam sobie. Pierwsza klasa!

TYTUŁ:

FAFIK – JAKI JEST?

Na podstawie książki Doroty Łoskot-Cichockiej pt. *Nelka i piesek Fafik*

OBSZAR NAUCZANIA:

edukacja wczesnoszkolna, edukacja polonistyczno-matematyczna

TREŚCI NAUCZANIA ZGODNE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ:

Edukacja polonistyczna:

- I.5.4 rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie,
- I.6.3 wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się,
- I.3.4 wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela;

Edukacja matematyczna:

- II.2.4 porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza; stosuje znaki: $<$, $=$, $>$,
- II.6.1 klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka,
- II.6.9 wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

CELE DLA UCZNIÓW I UCZENNIC:

Podczas dzisiejszych zajęć dowiesz się, co to jest przymiotnik.

KRYTERIA SUKCESU DLA UCZNIÓW I UCZENNIC:

Kryteria sukcesu:

- wypiszę co najmniej 3 określenia dotyczące psa Fafika, które mówią, jaki on jest,
- wyjaśnię, jak rozumiem słowo „przymiotnik”.

MATERIAŁY I POMOCE DYDAKTYCZNE:

- samoprzylepne karteczki w różnych kolorach,
- egzemplarz książki *Nelka i piesek Fafik*,
- arkusz papieru/tablica,
- flamastry,
- sznurki/sznurowadła/filofany,
- karta pracy z konturem psa (Załącznik nr 1),
- karta pracy (Załącznik nr 2).

METODY I FORMY PRACY:

W parach, grupach oraz indywidualnie.

CZAS TRWANIA:

2 x 45 min + przerwa

PRZYGOTOWANIE PRZED ZAJĘCIAMI:

Droga Nauczycielko, Drogi Nauczycielu!

Zapoznaj się dokładnie ze scenariuszem, aby móc wyobrazić sobie całe zajęcia. Zachęcam Cię do tego, by scenariusz rozumieć jako narzędzie pomocne w przygotowaniu się do zajęć, które jest inspiracją, a nie sztywno wytyczoną instrukcją postępowania. Potraktuj to jako narzędzie, na które możesz nanosić swoje poprawki, notatki, pomysły. Scenariusz to tylko propozycja przeprowadzenia zajęć – jeśli masz inny/dodatkowy pomysł na daną aktywność, zachęcam Cię do jego realizacji.

Przed zajęciami zadбай przede wszystkim o odpowiednio zaaranżowaną przestrzeń w klasie. Rekomenduję, by ławki/stoliki ustawić w taki sposób, by sprzyjały pracy grupowej/w parach, a jednocześnie stwarzały przestrzeń do rozmowy w kręgu. Z mojej nauczycielskiej praktyki wiem, że, w takich przypadkach sprawdza się układ w literę „U”.

Przed rozpoczęciem zajęć przygotuj wszystkie materiały wymienione w części: Materiały i pomoce dydaktyczne.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Na dobry początek!

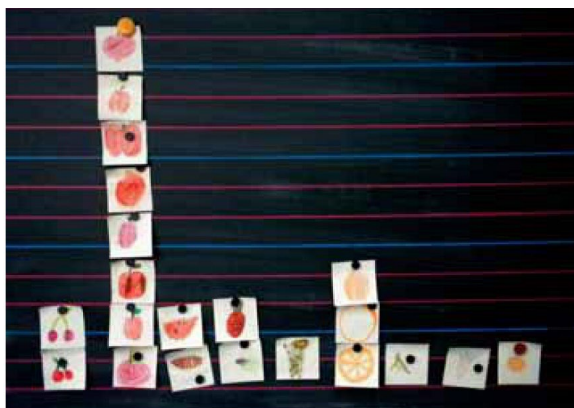
Czas: 15 min

Zaproś uczniów do kręgu. Poproś, by mieli ze sobą swoje egzemplarze książki *Nelka i piesek Fafik*. Zapytaj o wrażenia po jej przeczytaniu. Zachęcam do tego, by wypowiedzieli się na forum ci uczniowie, którzy sami wyrażą taką chęć. Następnie zapytaj: *Co było dla nich najbardziej interesujące? Który fragment? Która z przygód?* Poproś, by swoje odpowiedzi zanotowali/narysowali na wcześniej rozdanych samoprzylepnych karteczkach. Jeśli któryś uczeń bądź uczennica będą mieli trudności w sformułowaniu odpowiedzi na postawione pytanie, zachęć do tego, by zajrzeli do książki (być może to uruchomi wspomnienia z czytania) lub porozmawiali z kolegą/koleżanką.

2. Co nas najbardziej zaniekawiło?

Czas: 15 min

Poproś uczniów i uczennice, by swoje karteczki nakleili na arkusz papieru, który leży w środku kręgu. Zapytaj dzieci: *Jak możecie je wspólnie pogrupować, by zapanował porządek?* W ten sposób powstaną kategorie. Zaproponuj, by dla porządku ułożyć je tak, jak na zdjęciu poniżej:

Źródło zdjęcia: E. Wiatrak, *Pozwólmy dzieciom uczyć się*

Zapytaj uczniów: *Co właśnie powstało? Jak nazywamy to w matematyce? Co nam taki wykres mówi?*

Możesz również na podstawie uzyskanych wyników zadać uczniom pytania: *Ile osób najbardziej zaniekawiło..., a ilu osobom podobało się to, że...? O ile więcej osób zaniekawiło się ... niż...? O ile mniej osób... i tak dalej.* Zapytaj uczniów: *O co jeszcze możemy zapytać?* Wysłuchaj odpowiedzi. Daj czas na ich ustalenie. Daj szansę na to, by uczniowie (jeśli tego chcą i potrzebują) ustalili wyniki w parach. Możesz zapytać: *A jak to liczyłeś?* i poprosić o zapisanie/narysowanie sposobu obliczenia na tablicy. Warto również zapytać, *Czy ktoś liczył inaczej?* Poproś o prezentację kolejnego sposobu obliczeń.

3. Co nas łączy?

Czas: 3 min

Podsumuj odpowiedzi dzieci. Podkreśl, że większość wypowiedzi łączy to, że dotyczą one jednego z głównych bohaterów książki – psa Fafika.

PRZERWA

Mimo, że nie upłynęło 45 minut, rekomenduję, by zaproponować dzieciom przerwę w tym momencie. To dobry moment w toku zajęć – podsumowaliśmy jeden etap, po przerwie kontynuujemy pracę nad kolejnym etapem, który zaplanowany jest na ponad 45 minut. W edukacji wczesnoszkolnej nie pracujemy sztywnym systemem lekcyjnym. Nauczyciel ma prawo dysponować czasem według potrzeb i możliwości dzieci.

4. Fafik – jaki jest?

Czas: 20 min

Podziel uczniów na pary. Możesz to zrobić w ulubiony przez siebie sposób bądź przygotować tyle sznurków/sznurowadeł/filofanów, ile jest par, złapać pęk sznurków/sznurowadeł/filofanów w środku, tak aby każde dziecko mogło chwycić jeden z końców. Kiedy już wszyscy będą go trzymali, puść pęk i poproś, by uczniowie bez puszczenia swojego sznurka odnaleźli parę.

Każdej z par rozdaj kartę z rysunkiem psa (Załącznik nr 1) i poproś, by odnalazły w treści książki (zachęć w ten sposób swoich uczniów i uczennice do pracy z tekstem) jak najwięcej wyrazów, które mówią o tym, jaki jest pies Fafik. Poproś, by uczniowie zapisali/przepisali z książki wyrażenia wokół konturu psa. Możesz zachęcić ich do tego, by używali różnych kolorów pisaków.

5. Przymiotnik

Czas: 5 min

Poproś chętne dzieci, by przeczytały, jakie wyrażenia znalazły się w ich pracach. Doceń pracę uczniów i uczennic. Podsumuj ich wypowiedzi faktem, że wyrażenia, które wypisali nazywamy *przymiotnikami*.

6. Przymiotnik – co to takiego?

Czas: 20 min

Rozdaj uczniom kartę pracy (Załącznik nr 2). Poproś, by przeczytali polecenia, i poproś chętnego ucznia/uczennicę, by własnymi słowami opowiedział/a, jakie zadanie należy wykonać. Jeśli istnieje potrzeba, doprecyzuj każdy z etapów karty pracy.

Wypełnione karty pracy uczniowie i uczennice mogą wkleić do zeszytu, możecie każdą osobno powiesić w klasie, jeśli prowadzicie „OK Zeszyt” bądź portfolio, uczniowie taką kartę pracy mogą umieścić również tam.

7. Podsumowanie

Czas: 10 min

Zaproś uczniów do kręgu. Zapytaj: *Czego się dziś dowiedzieli? Co pomagało im się uczyć? Co im utrudniało? Co chcieliby zmienić, aby uczyć się lepiej?*

DODATKOWE ŹRÓDŁA/POMOCE/NARZĘDZIA ON-LINE/ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1 (Kontur psa)

Załącznik nr 2 (Karta pracy)

AUTORKA:

Ewelina Gorczyca – nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej, trenerka, mentorka w kursach dla nauczycieli, współautorka licznych materiałów edukacyjnych, prowadząca zajęcia z Edukacji matematycznej na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego, współautorka kursu internetowego dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej Matematyka I klasa, entuzjastka gier planszowych i matematyki.